

Task force for Grøn Industrisymbiose

En grøn industrisymbiose er et kommercielt samarbejde, hvor én virksomheds restprodukt genanvendes som ressource hos en anden virksomhed. Herved kan begge virksomheder spare penge på bortskaffelse af fx affald og indkøb af nye råvarer.

Grøn Omstillingsfond har i samarbejde med de fem regioner og Bornholms Regionskommune etableret en task force, der tilbyder virksomheder et gratis "ressourcetek", så virksomheder kan blive klogere på deres muligheder for enten at afsætte eller modtage ressourcerester og finde relevante virksomheder at udveksle ressourcer med. Indsatsen blev igangsat i 2013 af Erhvervsstyrelsen og blev i 2014 en del af Grøn Omstillingsfond.

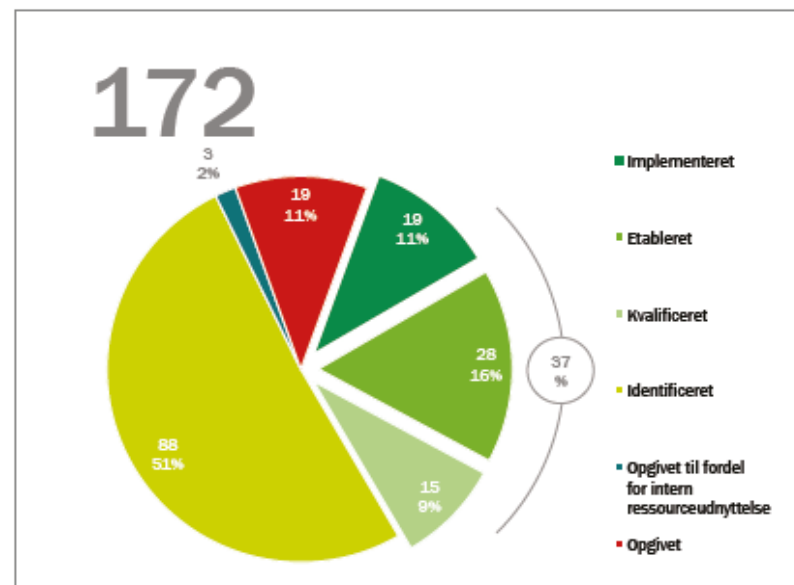
Virksomhederne har desuden haft mulighed for at få medfinansiering til teknisk, finansiel og juridisk rådgivning med henblik på at etablere et symbiosepartnerskab.

FAKTA OM INDSATSEN:

516 gennemførte ressourcetek

172 identificerede match mellem virksomheder, som undersøger mulighederne for et symbiosesamarbejde

78 tilsagn til medfinansiering til rådgivning for i alt ca. 10 mio. kr.

Figur 7. Status for alle symbiose-match registreret hos ERST i 2013, 2014 og 2015.

Erhvervsstyrelsen har i 2015 lavet en undersøgelse af status på de symbiosematch, der er blevet identificeret i indsatsen. Identifikationen af et symbiosematch er det første skridt, men herefter følger der en række skridt til, at symbiosen er endeligt implementeret – det vil fx sige, at varmerørene er lagt eller et genbrugsmateriale er integreret i produktionen hos en virksomhed. Det skal bl.a. undersøges, om business casen er rentabel, om der er lovgivningsmæssige barrierer eller teknologiske udfordringer, der først skal løses. Opgørelsen viser, at der er 11 pct. af de identificerede symbiose-match, der er endeligt implementeret, men der i alt er 37 pct. der er godt på vej og kun 11 pct. der helt er opgivet.

Symbioseindsatsen har været med til at fastslå, at der er et potentiale for at skabe grønne industrisymbioser i Danmark, og at potentialet er stort på tværs af sektorer, materialestrømme og regioner.

Erfaringerne fra indsatsen har vist, at task forcens opsøgende arbejde generelt er blevet positivt modtaget. Flere virksomheder har givet udtryk for, at ressourcetjekkene i mange tilfælde har fungeret som "øjenåbnere", der har givet et nyt syn på materialestrømme samt øget fokus på udgifter forbundet med affaldsbortskaffelse. Samtidig har tilskudsordningen givet mulighed for at forfølge projekter, som ligger uden for virksomhedernes kerneforretning og som derfor formentlig ikke var blevet opdyrket uden ekstern støtte.

Erfaringerne har også vist, at der har knyttet sig en række barrierer til tilskudsordningen, som netop har skullet understøtte udviklingen af symbiosesamarbejder. Der har været tale om relativt små tilskudsbeløb, hvilket har haft den fordel, at flere virksomheder har fået afsøgt potentialerne. Omvendt har tilskudsmidlerne typisk ikke været tilstrækkelige til andet end udvikling af en business-case og dermed ikke til at få foretaget fx tekniske analyser, som business casen ofte har vist behovet for, men som kan være omkostningstunge.

Endvidere er erfaringen, at der har været behov for også at understøtte selve implementeringsfasen. Implementering er tidskrævende og tilskuddet til rådgivning har typisk kun rakt til et 6 måneders forløb. Virksomhederne er derfor i nogle tilfælde blevet sluppet for tidligt i processen, før den egentlige kontraktindgåelse med symbiosepartnere har fundet sted og den faktiske etablering af fysiske anlæg eller nye forretningsmodeller er blevet implementeret.

I tilrettelæggelsen af en ny symbioseindsats kan et fokus på færre men større og længerevarende symbioseprojekter derfor være hensigtsmæssig.

Indsatsen har været udmøntet i et tæt samarbejde med regionerne og private aktører. Baggrunden for dette var et ønske om at sikre, at der blev opbygget viden decentralt. Regionerne har igennem indsatsen fået indgående kendskab til potentialer og problemstillinger hos regionens virksomheder. Flere kommuner har også været inddraget og vist interesse for at skubbe til udviklingen som en del af den kommunale erhvervsindsats. Der er derfor et potentiale for, at arbejdet med at matche virksomheder på tværs af brancher og geografi og udbrede flere og større industrisymbioser kan videreføres i andet regi.